

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **M. C.**, narozený dne X.
bytem X.
zastoupený advokátkou Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou
sídlem Muchova 9/223, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020, č. j. MPSV-2020/65730-911

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, advokátce se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, se přiznává odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 146 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „žalovaný“) ze dne 31. 3. 2020, č. j. MPSV-2020/65730-911 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ze dne 30. 12. 2019 č. j. 22003/2019/AAI (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) vydané Úřadem práce České republiky – krajská pobočka pro hl. m. Prahu (dále jen „úřad práce“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o zastavení řízení o přiznání doplatku na bydlení zahájeném na základě žádosti č. j. 21090/2019/AAI, podané dne 27. 11. 2019.

II. Žalobní body

2. Žalobce nesouhlasil se závěry prvostupňového i napadeného rozhodnutí, žádost o doplatek na bydlení č. j. 21090/2019/AAI podaná dne 27. 11. 2019, byla podána na období měsíce září 2019 (kdy bylo posuzováno splnění podmínek v měsíci srpnu 2019). Předmětnou žádost žalobce podal až po rozhodnutí úřadu práce č. j. 16713/2019/AAI ze dne 27. 9. 2019, které bylo žalobci doručeno dne 4. 10. 2019 (při této žádosti bylo posuzováno splnění podmínek za měsíc červen 2019 a rozhodnuto bylo až za čtyři měsíce). Doplatek na bydlení byl dle rozhodnutí č. j. 16713/2019/AAI ze dne 27. 9. 2019 žalobci odejmut od 1. 7. 2019, proto žádost č. j. 21090/2019/AAI byla podána až 27. 11. 2019. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí odkazuje na to, že doplatek na bydlení byl žalobci přiznán rozhodnutím č. j. 20544/2019/AAI ze dne 28. 11. 2019, a to na základě žádosti žalobce č. j. 18682/2019/AAI, podané dne 29. 10. 2019. Tato žádost ze dne 29. 10. 2019 však byla podána na období měsíce srpna 2019 (posuzováno mělo být splnění podmínek za měsíc červenec 2019). Tato žádost mohla být podána až po 4. 10. 2019, kdy bylo žalobci doručeno rozhodnutí č. j. 16713/2019/AAI ze dne 27. 9. 2019. Podání žádosti v době do 4. 10. 2019 by bylo úřadem práce označeno jakožto předčasné. Tedy, žádost č. j. 18682/2019/AAI za měsíc srpen 2019 byla podána dne 29. 10. 2019, žádost č. j. 21090/2019/AAI za měsíc září 2019 byla podána dne 27. 11. 2019 a žádost č. j. 21093/2019/AAI za měsíc říjen 2019 byla podána dne 28. 11. 2019. Z těchto důvodů se dle názoru žalobce nemohlo jednat o duplicitní žádosti žalobce o tutéž dávku.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalobce uplatnil dne 29. 10. 2019 žádost o doplatek na bydlení (č. j. žádosti 18682/2019/AAI), o níž bylo rozhodnuto dne 28. 11. 2018 pod č. j. 20544/2019/AAI tak, že byl žalobci přiznán doplatek na bydlení ve výši 2 924 Kč od října 2019, dávka mu byla ve stejné částce vyplacena také za listopad 2019. Žalobce dne 27. 11. 2019 podal žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi doplatek na bydlení, žádost byla zaevidována pod č. j. 21090/2019/AAI. Vzhledem k tomu, že lze též osobě přiznat totéž právo z téhož důvodu pouze jednou, postupoval správní orgán správně, když řízení o žádosti ze dne 27. 11. 2019 zastavil. K námitce žalobce, že uvedenou žádost ze dne 27. 11. 2019 podal za měsíc září 2019, žalovaný uvádí, že žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi nelze podat zpětně. Dávka pomoci v hmotné nouzi dle § 38 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, náleží od prvního dne kalendářního měsíce, v němž

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

bylo zahájeno řízení, pokud v něm osoba zároveň splní všechny podmínky nároku. Jestliže žalobce podal žádost dne 27. 11. 2019, lze k takové žádosti přiznat doplatek na bydlení až od listopadu 2019. Jestliže žalobce uvádí, že žádost nemohl podat dříve, neboť musel čekat na rozhodnutí o předchozí žádosti, o které bylo rozhodnuto dne 27. 9. 2019, uvádí žalovaný, že názor žalobce, že musí s žádostí čekat, až je rozhodnuto o předchozí žádosti, je mylný. Úřad práce je povinen přijmout a projednat každou žádost, žalobce v tomto směru nebyl nijak omezen.

IV. Obsah správního spisu

4. Ze správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné z hlediska předmětu řízení:
5. Žalobce podal dne 27. 11. 2019 žádost o doplatek na bydlení, do formuláře dopsal údaj, že jde o žádost za měsíc září 2019. Úřad práce usnesením č. j. 22003/2019/AAI, ze dne 30. 12. 2019, rozhodl o žádosti žalobce o dávku pomoci v hmotné nouzi - doplatek na bydlení č. j. 21090/2019/AAI, podané dne 27. 11. 2019, tak, že řízení o doplatku na bydlení zahájené na základě této žádosti zastavil. Své rozhodnutí úřad práce odůvodnil tím, že vzhledem k tomu, že žalobce je posuzován současně na jiné žádosti o doplatek na bydlení č. j. 18682/2019/AAI, bylo z tohoto důvodu rozhodnuto o zastavení řízení.
6. Proti tomuto rozhodnutí úřadu práce podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že zjistil, že správní orgán prvního stupně eviduje dvě žádosti žalobce o doplatek na bydlení za měsíc listopad 2019, a to žádost č. j. 21090/2019/AAI ze dne 27. 11. 2019 (pod sp. zn. UP/135922/2019/HN), která je předmětem tohoto řízení, a žádost č. j. 21093/2019/AAI ze dne 28. 11. 2019 (pod sp. zn. UP/135927/2019/HN). Dále zjistil, že na základě žádosti žalobce o doplatek na bydlení č. j. 18682/2019/AAI ze dne 29. 10. 2019 bylo vydáno rozhodnutí č. j. 20544/2019/AAI ze dne 28. 11. 2019, jímž byl žalobci přiznán doplatek na bydlení ve výši 2 924 Kč, s platností od října 2019 a v téže výši byl vyplacen také za měsíc listopad 2019. Totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou. Správní orgán prvního stupně při posuzování žádosti žalobce o doplatek na bydlení ze dne 27. 11. 2019 zjistil, že se jedná o duplicitní podání žalobce, a postupoval tak v souladu s ustanovením § 66 odst. 1 písm. e) správního řádu, podle kterého správní orgán řízení o žádosti usnesením zastaví, jestliže zjistí překážku řízení podle § 48 správního řádu. Žalobce v žádosti o doplatek na bydlení uvedl, že se jedná o žádost o doplatek na bydlení za měsíc září 2019. Dle ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu je řízení o žádosti zahájeno dnem, kdy žádost nebo jiný návrh, kterým se zahajuje řízení, došel věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. V daném případě byla žádost o doplatek na bydlení doručena správnímu orgánu prvního stupně dne 27. 11. 2019. Podle ustanovení § 38 odst. 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, dávka, na kterou vzniká nárok splněním podmínek stanovených tímto zákonem (odstavec 1), náleží osobě od prvního dne kalendářního měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání dávky, pokud v něm osoba zároveň splnila všechny podmínky pro přiznání nároku na dávku, jinak od

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

prvního dne kalendářního měsíce, kdy výše uvedené podmínky splnila. Z uvedeného důvodu tak dle žalovaného nelze dávku žalobci zpětně přiznat.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

7. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobce i žalovaný souhlasili s projednáním věci bez jednání. Soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Podle § 4 zákona č. 111/2006 Sb. *dávky v systému pomoci v hmotné nouzi jsou a) příspěvek na živobytí, b) doplatek na bydlení, c) mimořádná okamžitá pomoc. Příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení jsou dávky měsíčně se opakující. Mimořádná okamžitá pomoc je dávkou jednorázovou. Náklady na dávky hradí stát.*
9. Podle § 38 odst. 1, 2 zákona č. 111/2006 Sb. *nárok na příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem. Dávka, na kterou vzniká nárok splněním podmínek stanovených tímto zákonem (odstavec 1), náleží osobě od prvního dne kalendářního měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání dávky, pokud v něm osoba zároveň splnila všechny podmínky pro přiznání nároku na dávku, jinak od prvního dne kalendářního měsíce, kdy výše uvedené podmínky splnila.*
10. Podle § 44 odst. 2, 7 zákona č. 111/2006 Sb. *změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky tak, že dávka má být zvýšena, provede se zvýšení dávky od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala. Došlo-li k novému posouzení nároku na dávku nebo její výši, dávka se a) přizná, vyplatí nebo se její výše zvýší, a to zpětně nejvýše za 3 měsíce ode dne, kdy orgán rozhodující o dávce zjistil, že je třeba nově nárok na dávku nebo její výši posoudit, nebo kdy příjemce nebo žadatel o přiznání dávky, její výplatu nebo zvýšení požádá, nebo b) odejme, její výplata se zastaví nebo se její výše sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již byla dávka vyplacena.*
11. Podle § 48 správního řádu *zahájení řízení u některého správního orgánu brání tomu, aby o téže věci z téhož důvodu bylo zahájeno řízení u jiného správního orgánu. Přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.*
12. Podle § 66 písm. e) správního řádu *řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže zjistí překážku řízení podle § 48 odst. 1.*
13. Žalobce namítal, že nebyly dány podmínky pro zastavení řízení o jeho žádosti o doplatek na bydlení podané dne 27. 11. 2019, neboť touto žádostí požadoval doplatek na bydlení za měsíc září 2019, nikoliv za měsíc listopad 2019. Podle žalobce žádost o doplatek na bydlení podanou dne 29. 10. 2019 měl žalovaný posoudit jako žádost o přiznání doplatku na bydlení za srpen 2019, nikoliv za říjen 2019. Z dikce ust. § 38 zákona č. 111/2006 Sb. je však zřejmé, že dávka náleží nejdříve od prvního dne

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

kalendářního měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání dávky, pokud v něm osoba zároveň splnila všechny podmínky pro přiznání nároku na dávku, tedy nejdříve od prvního dne v měsíci, kdy byla žádost podána. V projednávaném případě tedy žalobce na základě žádosti podané dne 27. 11. 2019 měl nárok na doplatek na bydlení nejdříve od listopadu 2019, nikoli dříve.

14. Otázkou litispendence v řízení o žádosti o doplatek na bydlení se již zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2012, č. j. 4 Ads 165/2011-151, v němž uvedl: „V řízení o žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 10. 2. 2010 však nebyla založena ani překážka věci zahájené a toto řízení proto nebylo možné zastavit ani za použití § 66 odst. 1 písm. e) a § 48 odst. 1 správního řádu. Podle § 38 odst. 1 a 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném v době vydání rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, totiž doplatek na bydlení náležel osobě ode dne, kdy splnila všechny podmínky nároku na dávku, nejdříve však od prvního dne měsíce, v němž bylo zahájeno řízení o přiznání této dávky. V dané věci tedy mohl být doplatek na bydlení stěžovatelce přiznán a vyplácen nejdříve od počátku měsíce, ve kterém bylo zahájeno řízení o poskytnutí této dávky, tedy od počátku února 2010. Naproti tomu v řízení o žádosti stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 30. 9. 2009 mohl být stěžovatelce doplatek na bydlení přiznán a vyplácen od počátku září 2009. Z tohoto důvodu musel orgán pomoci v hmotné nouzi rozhodovat o žádostech ze dne 30. 9. 2009 a 10. 2. 2010 v samostatných řízeních, neboť se nejednalo o totožné věci ve smyslu § 48 odst. 1 správního řádu. Předchozí žádost stěžovatelky o doplatek na bydlení ze dne 30. 9. 2009 tedy nemohla založit překážku řízení, které bylo zahájeno podáním její žádosti o tutéž dávku pomoci v hmotné nouzi ze dne 10. 2. 2010.“
15. Smyslem judikatury uvedené shora (na kterou pak navazovala další rozhodnutí) je předejít situaci, kdy správní orgán po delší dobu rozhoduje o žádosti žalobce o doplatek na bydlení a doplatek na bydlení nepřizná, může přitom nastat situace, že za další měsíce by žadatel podmínky splňoval, zákon však neumožňuje požádat zpětně. Proto je možný souběh více správních řízení za různá období. V projednávaném případě však žalobci byla dávka naopak přiznána, žalobce též netvrdí, že by došlo ke změně podmínek oproti žádosti podané v měsíci říjnu (kdy bylo žádosti vyhověno, doplatek na bydlení byl přiznán od měsíce října 2019 dále a takto také vyplácen, včetně doplatku za měsíc listopad 2019). Argumentace nesměřuje k tomu, že žalobce byl zkrácen na svých právech, neboť mu doplatek za měsíc listopad náleží ve vyšší částce, neboť se změnila okolnosti rozhodné pro výpočet doplatku na bydlení, oproti jeho žádosti za měsíc říjen. I pak by však mělo být postupováno jinou cestou, a to podle § 44 odst. 2 zákona č. 111/2006 Sb., kdy zvýšit dávku jde i 3 měsíce zpětně. Žalobce při podání žaloby byl veden názorem, že bylo na místě jeho žádost podanou dne 27. 11. 2019 posoudit jako žádost o doplatek na bydlení za měsíc září 2019, což však zákon neumožňuje.
16. V projednávaném případě žalobce nebyl napadeným rozhodnutím nijak zkrácen na svých právech, byť ve světle citované judikatury *stricto sensu* nešlo o překážku věci zahájené. V projednávané věci je však podstatné, že řízení o dávce doplatku na bydlení již bylo zahájeno v říjnu 2019 a dávka byla žalobci též přiznána (od měsíce října 2019) a také vyplácena (též za listopad 2019). Žalobce svého cíle zvoleným prostředkem nemůže dosáhnout, v listopadu 2019 nelze požádat o doplatek na bydlení za září 2019,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

zde soud zdůrazňuje, že jde konstrukci odlišnou od příspěvku na bydlení (kde zpětně žádat lze, odtud možná pramení mylné přesvědčení žalobce). Soud v této souvislosti též chápe snahu žalobce domoci se dávek zpětně, když o odejmutí dávky doplatku na bydlení za dobu od 1. 7. 2019 bylo rozhodnuto až 27. 9. 2019, žalobci bylo rozhodnutí o odejmutí doručeno až v říjnu 2019. V této situaci bylo třeba podat žádost za měsíc září „preventivně“ již průběhu měsíce září, měl-li žalobce za to, že by podmínky pro přiznání doplatku na bydlení za tento měsíc splňoval. Ani za této pro žalobce bezpochyby procesně nepříjemné situace však zákon neumožňuje tuto dávku přiznat zpětně. Žalobce by nemohl být úspěšný, ani pokud by úřad práce zvolil jiné procesní vyřízení jeho žádosti ze dne 27. 11. 2019, tedy zamítnutí žádosti o doplatek za měsíc září 2019 z důvodu, že tuto dávku nelze přiznat zpětně, případně že přiznat totéž právo lze z téhož důvodu téže osobě přiznat pouze jednou.

17. Soud tak neshledal žalobu důvodnou, napadeným rozhodnutím žalobce nijak nemohl být zkrácen na svých právech, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
19. Městský soud v Praze ustanovil usnesením ze dne 19. 8. 2020, č. j. 19 Ad 3/2020 - 13, žalobci zástupcem pro řízení advokátku Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou. Ustanovené zástupkyni soud přiznal odměnu za dva úkony právní služby ve výši 2 000 Kč (převzetí a příprava zastoupení, doplnění žaloby ze dne 9. 9. 2020 po 1 000 Kč) dle ust. § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), náhradu hotových výdajů ve výši 600 Kč (za dva výše uvedené úkony právní služby po 300 Kč) dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu, a dle ust. § 57 odst. 2 s. ř. s. též částku 546 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty ve výši 21 %, kterou je povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty; celková výše odměny tak činí 3 146 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. listopadu 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.